

Miasto z historią - Raciąż

Autor:

FOT. ARCH. MCKSIR W RACIAŻU

Niemal tysiącletnia historia, unikalne elementy architektury, ale też problemy typowe dla mniejszych miast, z których młodzi na stałe wyjeżdżają. Sprawdzamy, jak się żyje w Raciążu.

Raciąż jest jednym z najstarszych miast na Mazowszu. Pierwsze wzmianki na jego temat pochodzą z 1095 r. Przełomowy był 1425 r., w którym na podstawie przywileju lokacyjnego księcia Ziemowita IV z 29 grudnia, Raciąż uzyskał prawa miejskie. Stracił je w 1869 r. wskutek carskich represji za powstanie styczniowe, a odzyskał 53 lata później. W tym roku obchodzona jest setna rocznica tego wydarzenia, co zbiegło się z oficjalnym otwarciem Wirtualnego Muzeum Ziemi Raciąskiej. Charakterystyczne dla infrastruktury miasta są elementy drewnianej zabudowy przy ulicach: Kilińskiego, Warszawskiej i Wolności – pozostałości po społeczności żydowskiej. Wciąż obecne tu drewniane parcele to unikat na skalę europejską. Budynkiem zdecydowanie górującym nad panoramą miasta jest kościół Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, zbudowany w stylu neogotyckim w 1886 r., z dwoma charakterystycznymi wieżami. Miejski układ architektoniczny jest wpisany do rejestru zabytków. Ważną częścią lokalnej historii i tożsamości jest klub piłkarski LKS Błękitni Raciąż, gdzie trenuje młodzież z miasta i okolic, który również świętuje swoje stulecie.

Władze miasta skupiają się jednak nie tylko na jego walorach historycznych. Stawiają też na rozwój, by Raciąż stał się konkurencyjny dla innych podobnych miasteczek na Mazowszu, choć wymaga to zmierzenia się z różnego rodzaju problemami. Mieszkańcy znajdują zatrudnienie m.in. w branży mleczarskiej, przy produkcji pasz czy w handlu. Jednak miejsc pracy jest za mało w stosunku do potrzeb. Burmistrz Raciąży Mariusz Godlewski tłumaczy, że jest to bezpośrednio związane z wielkością miasta. Zwraca też uwagę na inny problem: niższe zarobki mieszkańców w stosunku do większych miast Mazowsza.

– Z tego powodu wielu młodych po ukończeniu szkoły średniej, a w niektórych przypadkach

już po podstawowej, wyjeżdża z miasta, by się kształcić i na stałe już do niego nie wraca. Bolączką jest także mała dostępność lokali komunalnych. – To ulegnie zmianie w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy – rozpoczęła się bowiem budowa dwóch nowych bloków komunalnych, w których powstaną 42 mieszkania o wielkości od 25 do 50 m² – zapewnia burmistrz.

Pełna kultura!

Miejskie Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji to miejsce spotkań raciążan.

– Mamy już sprawdzoną ofertę dla seniorów i dzieci. Pracujemy nad nową propozycją dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz dorosłych – mówi dyrektor tej placówki Artur Adamski, podkreślając, jak bardzo ceni współpracę z mieszkańcami.

– W swojej pracy spotykam wiele osób z pasją, chętnych do podejmowania inicjatyw. Często przychodzą z gotowymi pomysłami na wystawy, pokazy, warsztaty, spektakle, które są realizowane przy udziale MCKSiR – mówi dyrektor Adamski i zaznacza, że praca z ludźmi to bardzo ciekawe doświadczenie. – Najbardziej cieszy fakt, że chętnie angażują się w działania, a wspólnymi siłami udaje się zorganizować często coś niepowtarzalnego dla naszego regionu.

Krzewienie historii i dziedzictwa lokalnego to zadanie stowarzyszenia „Ziemowit”.

– Członkowie tej organizacji wraz z Plutonem Strzeleckim w Raciążu oraz Jednostką Strzelecką 1006 Płońsk wspólnie organizowali wyjazdy i prezentacje „Szlakiem Wielkiej Wojny”, a także rekonstrukcje walk. Stowarzyszenie zaangażowało się w poszukiwania zabytków archeologicznych w okolicach Raciąża, głównie związanych z bitwą z okresu powstania listopadowego, stoczoną 23 lipca 1831 r. – wymienia Artur Adamski, który jest również prezesem „Ziemowita”.

W ostatnim czasie organizacja zrealizowała kilka projektów dofinansowanych ze środków samorządu Mazowsza. Jednym z nich był „Raciąż – Moja Mała Ojczyzna. Kreowanie postaw patriotycznych i obywatelskich”.

– Wykonaliśmy mural o tematyce patriotycznej, związany z lokalną historią, zorganizowaliśmy „Wakacje z Ziemowitem”, a także obchody 102. rocznicy odzyskania niepodległości – wymienia prezes.

Letni jarmark

Jarmark Raciąski na stałe wpisał się w miejską tradycję, stając się niezwykle ważnym punktem na mapie letnich wydarzeń plenerowych zarówno powiatu płońskiego, jak i północnego Mazowsza. Jego geneza sięga 2013 r., kiedy na spotkaniu z lokalnymi przedsiębiorcami burmistrz miasta zaproponował organizację tego typu imprezy. I to właśnie lokalni przedsiębiorcy, stowarzyszenia, kluby i inne organizacje pozarządowe mogą w jego trakcie zaprezentować swoje produkty czy usługi, kultywując jednocześnie regionalne tradycje, zwyczaje i odnosić się do lokalnej historii. Dzięki współpracy z Gminą Raciąż prezentują na stoiskach różnorodne wyroby także Koła Gospodyń Wiejskich, które z pewnością dodają kolorytu całemu wydarzeniu. Tegoroczna edycja imprezy, która zostanie zorganizowana 14 i 15 sierpnia, będzie już dziewiątą, a Gmina Miasto Raciąż od samego początku jest jej współorganizatorem. Organizatorzy zawsze mogli liczyć także na merytoryczne i finansowe wsparcie ze strony urzędu marszałkowskiego. W 2021 r. na organizację eventu pozyskano rekordową dotację w wysokości ponad 68,5 tys. zł.

- Jarmark to ulubione wydarzenie mieszkańców, bo sami go współtworzą. To święto lokalnych twórców, rękodzielników, podczas którego mogą prezentować swoje dzieła i wyroby. Na kramach wystawienniczych prezentowane będzie m.in. rękodzieło, produkty z wikliny, rzeźby, ręcznie robiona biżuteria i zabawki – wylicza dyrektor MCKSiR w Raciążu, Artur Adamski.

- Bardzo się cieszę, że moja inicjatywa sprzed 9 lat tak pięknie rozkwitła i zaowocowała wydarzeniem, które wspaniale promuje nasze miasto, ale też lokalne tradycje, kulturę i historię całej ziemi raciąskiej – dodaje Mariusz Godlewski, gospodarz Raciąża.

Więcej zieleni!

Na co dzień rodziny z dziećmi mogą korzystać z trzech ogólnodostępnych placów zabaw.

- Dla obecnych i przyszłych mieszkańców ważne jest zapewnienie opieki i edukacji pociechom. Miasto corocznie inwestuje w placówki oświatowe – szkołę podstawową i przedszkole, które są wyposażane w nowoczesne pomoce dydaktyczne, umożliwiające nauczanie z wykorzystaniem nowych technologii – wyjaśniają miejscy urzędnicy.

Tylko w tym roku w ramach projektu „Mazowiecki program przygotowania szkół, nauczycieli i uczniów do nauczania zdalnego” (realizowany w ramach RPO WM na lata 2014–2020) do raciąskiej podstawówki trafił sprzęt komputerowy o wartości ponad 124 tys. zł.

Raciąż to miasto nastawione na rozwiązania i inwestycje ekologiczne. Od niemal 20 lat działa kotłownia miejska opalana zrębkami drzewnymi

Projekt kotłowni został laureatem konkursu EkoFundusz na energetyczne wykorzystanie biomasy.¹

. Wiązało się to z likwidacją 21 kotłowni lokalnych, działających na węgiel i olej opałowy. Ale opłacało się: emisja dwutlenku węgla zmniejszyła się aż o 4,6 t rocznie, a dwutlenku siarki i pyłów o 97 proc.

Jest dużo terenów zielonych, które wpływają nie tylko na estetykę, ale – co niezwykle ważne – na jakość powietrza.

- Pod tym względem zmierzamy w zupełnie innym kierunku niż wiele miast w Polsce, które stawiają na betonowanie miejskiej przestrzeni. Z roku na rok stwarzamy więcej przestrzeni rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, aby dać im realną alternatywę dla spędzania czasu przed komputerem – zaznacza wóldarz miasta.

Przed Ząbkami i Polanicą-Zdrój

Dodaje, że Raciąż – biorąc pod uwagę ostatni czas – śmiało można określić miastem inwestycji.

- Obok tych największych, realizujemy szereg mniejszych, które sprawiają, że wciąż się rozwijamy. Potwierdzeniem tych słów są choćby rankingi pisma „Wspólnota”, w których zajmowaliśmy wysokie miejsca w skali całego kraju, wyprzedzając takie miasta jak Mszczonów, Ząbki, Konstancin-Jeziorna czy Polanica-Zdrój – mówi z dumą burmistrz Godlewski.

Raciąż w skali innych mazowieckich miast wyróżnia się także niską stawką podatków od nieruchomości. W mieście powstają sklepy kolejnych znanych sieci.

- To sprawia, że coraz rzadziej musimy po zakupy podróżować do większych miast – przyznaje burmistrz.

Zmiany zachodzą m.in. w dwóch miejskich parkach.

– W centrum przy pl. Adama Mickiewicza powstał plac zabaw, sfinansowany przez Urząd Miejski i Lokalną Grupę Działania „Przyjazne Mazowsze” w Płońsku. W rynku są również wykonywane bezpieczne przejścia dla pieszych. Drugi park, przy ul. Mławskiej, nad rzeką Raciążnicą będzie rewitalizowany – mówi Danuta Kantorowska, prezeska Regionalnego Stowarzyszenia Twórców Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Raciążu.

Wykorzystanie Raciążnicy i terenów wokół niej do rekreacji – takie zadanie na przyszłość stawiają sobie władze miasta. Pierwsze prace w tym kierunku już poczyniono.

– Zainwestowaliśmy m.in. w renowację mostu. Planujemy wykonanie ścieżek rekreacyjno-edukacyjnych, które uatrakcyjnią teren nad rzeką oraz w tzw. dużym parku miejskim. Oczyszczenie koryta Raciążnicy umożliwiłoby organizowanie spływów kajakowych – twierdzi burmistrz.

Paweł Obermeyer, radny województwa (sejmikowy klub PSL)

Jarmark Raciąski jest doskonałym przykładem zachowania dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. To także okazja do promocji miasta i całego regionu. W tym roku również odbędzie się ta plenerowa impreza, będąca atrakcją nie tylko dla mieszkańców, ale też turystów.

Wiesław Raboszuk, wicemarszałek województwa mazowieckiego (sejmikowy klub KO)

Nie sposób wymienić wszystkich inwestycji, które w ostatnich kilku latach zrealizowano w Raciążu, a które otrzymały dofinansowanie z budżetu samorządu Mazowsza bądź funduszy europejskich. To konkretne pieniądze, które lokalne samorządy wykorzystują na budowy, remonty czy zakupy, zmieniające Mazowsze i poprawiające jakość życia mieszkańców.

Mazowsze wspiera

Raciąż w 2020 r. uzyskał dotacje z budżetu Mazowsza na trzy zadania. Dotyczyły one: inwentaryzacji indywidualnych źródeł ciepła, wymiany ogrodzenia w ROD Sierakowo i przebudowy ul. Działkowej w Raciążu. W podpisaniu umów uczestniczyli: wicemarszałek Wiesław Raboszuk (sejmikowy klub KO), marszałek Adam Struzik (sejmikowy klub PSL), burmistrz Raciąża Mariusz Godlewski i skarbnik miasta Maria Małgorzata Karwowska.

Konrad Wojnarowski, radny województwa (klub PSL)

– Raciąż to miasto z tradycjami i bogatą historią. Znajduje się tu wiele zabytków. Niegdyś było to również miejsce obrad sejmików ziemskich. Rok 2022 jest dla miasta szczególnie ze względu na 100-lecie odzyskania praw miejskich, utraconych po powstaniu styczniowym. W tym roku swój jubileusz 100-lecia obchodziła również Szkoła Podstawowa im. Stanisława Konarskiego. Było to wspaniałe wydarzenie dla całej społeczności szkolnej, która tworzyła tę placówkę przez dziesięciolecia. Cieszę się, że również mogłem wziąć w nim udział.

Dzieje się w Raciążu

MCKSIR W RACIĄŻU

Artyści mali i duzi

MCKSIR W RACIĄŻU

Jarmark Raciąski to jedna z najbardziej znanych imprez w regionie.

MCKSIR W RACIAŻU

Pasja, zaangażowanie i kreatywność to klucz do sukcesu przy organizacji imprez i wydarzeń. Mieszkańcy Raciąży tych cech nie brakuje.

MCKSIR W RACIAŻU

Kościół pw. Wniebowzięcia NMP w par. pw. św. Wojciecha w Raciąży

Arch. UMWM

W podpisaniu umów uczestniczyli (od lewej): wicemarszałek Wiesław Raboszuk (sejmikowy klub PSL), burmistrz Raciąża Mariusz Godlewski i skarbnik miasta Maria Małgorzata Karwowska.

Arch. UMWM

Raciążanka Weronika Kujawa znalazła się w finale Miss Polski. Zdobyła tytuł Miss Jubiler Schubert 2022.

ŁUKASZ KALINOWSKI/EAST NEWS

Inwestycje

UM W RACIĄŻU

[Paweł Obermeyer, radny województwa \(sejmikowy klub PSL\)](#)

[Arch. UMWM](#)

[Raciąż to miasto z tradycjami i bogatą historią - mówi radny województwa Konrad Wojnarowski \(klub PS](#)

[UM W RACIAŻU](#)

[Wiesław Raboszuk, wicemarszałek województwa mazowieckiego \(sejmikowy klub KO\)](#)

[Arch. UMWM](#)

UWAGA

